

Rakka Savaşı Sonrasında Suriye Kürtleri

Pozisyon Değerlendirmesi
Haziran 2017

Jusoor Araştırma Merkezi
Araştırmalar Birimi

جسور للدراسات
JUSOOR for STUDIES

Jusoor Araştırma Merkezi Ortadoğu bölgesinde, zelelikle Suriye ile bağlantılı meselelerde, siyasi toplumsal ekonomi ve kanuni alanlarında çalışmalar bilgiler ve araştırmalar yayınlayan, devletin çeşitli uzmanlık alanlarından karar sahiplerine, yetkililere, kalkınma alanında çalışanlara bölge meseleleri ile ilgili dengeli kararlar almalarında onlara gerçekçi ve net verilere dayanan raporlar sunan bağımsız uzman kurumdur.

yayın hakları Jusoor Araştırma Merkezine aittir © 2017

TURKYE - Gaziantep

info@jusoor.co
www.jusoor.co

Index

Önsöz	3
Rakka ve Kırsalı.....	4
Olası Senaryolar.....	5
Kürt bölgeleri	6
Olası Senaryolar.....	6
Kuzey Suriye Federali	8
Olası Senaryolar.....	8
Sincar	10
Özerk Yönetim Dışındaki Siyasi Hareketlerin Kaderi	11
Kürt Bölgelerindeki Suriye Rejimi	12
Sonuç.....	13

Önsöz

Suriye'deki Kürtlerin sayısı hakkında resmi bir istatistik yoktur ama tahminlere göre Kürtlerin sayısı (2-3) milyon arasında olarak Cizre bölgesinde (Haseke, Kobani) Ayn al-Arab, Afrin, Şam ve Halep semtlerinde dağılmışlardır.

Siyasi olarak Kürtler 1957 yılında ilk siyasi parti kurulmasına dayanmış olan birçok siyasi partilere dağıtılmıştır ama çoğu Suriye dışındaki taraflara bağlı olmuştur. Bu partiler birçok teşkilatlılardan toplanmış olarak bunların en büyüğü: PYD kapsamı içerisinde olan demokratik toplum hareketidir ve kendisi PKK 'ya ve ulusal Kürt meclisine ve Irak Kürdistan bölgesine yakın olan bir oluşumdur.

2011 yılın sonlarında Suriye rejimi Kürt bölgelerini PYD'ye ve durumları kendi çıkarları için istismar eden askeri kanadı "YPG'ye" teslim etmeye başladı ve 2013/ Kasım ayında özerk yönetim ilan edildi ve 2014 Ocak ayında Cizre, Kobani ve Afrin'de yürütme meclisleri kurdu. Sonra proje 16-17-18/03/2016'da Rimelan şehrinde düzenlenen bir toplantıda Suriye kuzeyinde federal projesine geliştirildi. Proje halen kurulma aşamasındadır.

Askeri olarak YPG 2012 yılında kurulduğu zamandan bugüne karar büyük başarılar elde etti ve başta (Suriye rejimi, ABD ve Rusya) olmak üzere bu tarafların desteğiyle birçok bölgelere kontrol etti. 17/07/2013/de Suriye rejimin desteğiyle Haseke'nin (Ras el-Ayn) şehrinde kontrol etti ve 16/9/2014/ de ABD desteğiyle Kobani şehrine düzenlenen DAES saldırısını püskürttü, aynı kontrolü Tel Abyad şehrinde sağlayıp 15/06/2015/de ABD desteğiyle Cizre/Kobani kanonlarını birbirine bağladı ve 15/02/2016/ da Rusya'nın desteğiyle Halep kırsalında Tel Rıfat ve Minig bölgelerine kontrol etti, ayrıca Rakka'da DAES örgütüne karşı yerde savaşan tek bir güç olarak ABD ortaklığını kazandı.

24/08/2016/ da Türkiye El Bab ve Münbiç bölgeleri için Fırat Kalkanı hareketinin başlattığını duyurdu, bunu Afrin ve Kobani kantonları birbirine ulaşmasını engellemek demektir, hareket sadece El Bab şehrine kontrol etmesiyle sona erdi ve 30/03/2017/ tarihinde hareketi durdurdu, ama Türkiye bir kereden fazla başka bir operasyon adıyla ve diğer bir hedeflerle tekrar gelebilir ve Türkiye'nin milli güvenliği tehdit eden bir Kürt yapısının varlığını kabul etmeyeceğini açıkladı.

Geçmiş yıllarda PYD'nin elde ettiği kazanımları, kanonların, bölgelerin kaderini ve federalizm projesi, ayrıca şuan Haseke ve Kamışlı semtlerinde bulunan Suriye rejimin kaderi, Rakka savaşıdan sonra genel olarak Suriye

Kürtlerin durumunu ve Türkiye'nin sabırsızlıkla beklemiş olduğu bu savaş sonrasında YPG hususunda ABD'nin Türkiye'ye verdiği taahhütlerini ve vaatlerini istemesi konusunda bu rapor geleceği aydınlatmaya çalışmaktadır.

Rakka ve Kırsalı

Demokratik toplum hareketi (formalite icabı Arapların katılımıyla şekil olarak meclisler kurması açısından) Rakka kırsalında Tel Abyad örneğini empoze etmeye çalışmasına rağmen gerçek liderlik demokratik toplum hareketi unsurların elindedir, Rakka sivil meclisi teorik olarak eş başkanlık liderliğindedir, ama gerçek liderlik (Tel Abyad'da özerk yönetim eski başkanı) Leyla Mustafa'nın ve (demokratik toplum hareketinde genel ilişkiler koordinatörü) Ömer Alluş'un elinde olarak demokratik toplum hareketin kadroları tarafından gözetim edilmektedir ve çoğu PKK tarafından daha önce eğitilmişlerdir.

Böyle bir yöntemin Rakka'da uygulanması zor görünmektedir özellikle DAESH örgütü yok olduktan sonra çünkü nüfusun yapısı çoğu Araplardan olduğu nedeniyle ilkelerini, sembollerini, resimlerini ve bayrakları kontrol ettiği bölgelere empoze eden bir Kürt partisi tarafından hükümet sistemini empoze ederek uzun süre kabul etmeyeceklerdir ve bu şiddetli halk tarafından reaksiyonlara neden olabilir, ayrıca Türkiye'nin bunu kabul etmemesi ve ABD bunun farkında olarak Suriye demokratik güçleri (SDG) içinde bulunan Arap unsurlarına silah desteği vermeye başladı ve ayrıca bu bölgelere (sağlık , su ve gıda) hizmetleri vermeye başladı, ABD şu ana kadar bunu Kürt bölgelerinde açık bir şekilde yapmamıştı, ama çizgiyi aşarak Rakka'da¹ İç güvenlik güçleri unsurların eğitim alanında destek vermeye başladı, ABD Rakka'da ve kırsalda gelecekte Arapların rolü formalite değil gerçek olmasını ve YPG'nin kontrol ettiği ve onun halk destekçilerin bulunduğu Kürt bölgelerinden Arapları ayırmak istemiş demektir.

YPG'nin Deyrizor savaşında etkin ve etkili bir rol alması ve gelecekte yönetimi hakkında da beklenmemektedir ve bu ABD'nin şu anki projelerini ortaya çıkarır çünkü kendisi SDG içerisinde bulunan Arap unsurların çoğunu eğitmektedir, ayrıca Deyrizor savaşında ve yönetimi de etkin bir rol alması için çöl gruplarını da eğitmektedir, bunun temel nedeni nüfus

¹ Rakka'da İç Güvenlik Güçlerinin İlk Kursunun Bitirilmesi, Havar ajansı, 2017/05/23: <https://goo.gl/s5fUjK>

yapısına muhafaza etmek için YPG'yi Deyrizor savaşında etkin rolünden uzak tutmaya çalışmıştır, çünkü Kürtler şehir nüfusundan yoktur, ayrıca Deyrizor aşiretleri Rakka aşiretleri ile kıyaslırsak Kürtlerin katılımıyla ilgili daha az kabul etmişlerdir.

Olası Senaryolar

1- Kürt Katımı ve Arap Kontrolü

Rakka için DAESH örgütü yok olduktan sonra bu senaryo en yakın ve daha büyük olasılıktır ve Tel Abyad ve El Şahba bölgelerin durumuna benzer olacaktır, Arap unsurları SDG'nin kontrolü altındaki diğer bölgelerde daha fazla güce sahip olacaktır ve bunda Tayyar El Gad'ın ve ona bağlı olan (El Nahabe – Seçkin Kuvvetleri) ve diğer siyasi taraflar etkin bir rol alacaklar. Bunda ön anlaşma imzalandı, fakat bu anlaşma bazı teknik konularda çözülmemiş anlaşmazlıkların nihai imzalanması aşamasına gelmedi.

Rakka yönetimi demokratik toplum hareketiyle olan anlaşmazlığıyla olmayacak çünkü iki yönetim ABD nüfuzu içinde olacaktır, ABD bölgedeki onun varlığına ve çıkarlarına zarar veren herhangi bir çatışmayı önlemeye çalışacaktır, ABD iktidarı YPG'nin elinden barışçıl ve arabuluculuk yoluyla alıp onun gözetiminde Arap unsurlara devretmeye çalışacaktır.

2- Formalite İcabi Arap Katılımı ve Kürt Kontrolü

Bu senaryo demokratik toplum hareketi tarafından başlatılan tanıtımlara kabul edilerek gerçek güç onların elinde olmak üzere şekil olarak meclisler kurdu ve danışmanlar tayin etti. Bu senaryoda hareket (Tel Abyad) ve (El Şahaba bölgesinde) Arap unsurları özgürce hareket etmesine izin vermeyecektir.

Ayrıca bu senaryo ABD tarafından kabullenmemesi beklenmektedir çünkü bölge halkı tepkiler yaratarak gelecek iktidarı kabul etmeyecektir ve DAESH örgütü bunun yararlanabilir ve bölgede yeni hücreler kurmasına neden olabilir.

Ayrıca Türkiye, İran ve Bağdat hükümeti olmak üzere diğer bölgesel taraflar bunun gibi senaryoyu kabul etmeyerek uygulanması da daha zor olacaktır.

Kürt bölgeleri

Kürt çoğunluğa sahip olan bölgeler ve şuan YPG ve demokratik toplum hareketi kontrolü altında olan (Cizre, Kobani ve Afrin), Haseke ve Kamışlı'da bulunan rejimin küçük grupları birkaç senaryolar önünde olacaktır.

Bu bölgeler arasında, Cizre en güvenli bölgelerinden biri olabilir ve aşağıdaki nedenlerden dolayı askeri çatışmalardan uzak olabilir:

- Cizre bölgesinde Türkiye'ye yakın gruplar olmaması ve bu nedenle Türkiye Ordusuna dayanarak bir askeri operasyon gerçekleştirmesi zorunda olacaktır, bu durum siyasi ve askeri masrafları göz önüne alındığında olası bir durum değil.
- Kürt çoğunluğun olduğu bu bölgelerin nüfus yapısı böyle bir Türk operasyonuna kabul etmeyecektir ve bu nedenle Türkiye'nin askeri operasyonları partinin genel reddiyle karşı karşıya kalacaktır.
- Suriye rejimi şuna kadar Haseke ve Kamışlı bölgesinde bulunması, bu nedenle Türkiye'nin herhangi bir askeri operasyonu rejimle sürtüşmeye neden olabilir, ama Türkiye şuna kadar bunu yapmamıştı, ayrıca bu müdahale Rusya tarafından kabul olmayacaktır.

Olası Senaryolar

1- Askeri Müdahale ve Afrin Kuşatması

Türkiye Rusya'nın rızasıyla ve Türkiye'ye yakın olan gruplarla Afrin ve El Şahba bölgesinde müdahalesi ve Halep'in kuzey kırsalındaki El Şahba bölesine ve (Tel Rıfat ve Minig civarına) kontrol etmek için ve Halep'in batı kırsalına bağlamak için, ayrıca Afrin bölgesini rejimin bölgelerinden ayırmasıyla kuşatması özerk yönetime büyük bir yük teşkil edecektir.

Bu durumda YPG 02/03/2017/ de Münbiç'de yaptığı gibi Rus² arabuluculuğu ile Türk ordusunun ve Fırat Kalkanı grupların Münbiç şehrine doğru gelmelerini durdurulması için bazı bölgeleri rejim güçlerine teslim ettiğinde buna benzer bir adımı Afrin kırsalındaki bölgeleri Suriye rejimine teslim etmesi beklenmektedir.

Ancak bu senaryonun aynı Rus arabuluculuğuyla olması beklenmiyor, çünkü böyle bir Türk operasyonu Rus-Türk anlaşmasıyla olacaktır. Ve Afrin boğucu bir kuşatma önünde olarak YPG bunun karşısında fazla direnemez, bir süre sonra büyük tavizler vermeye zorlanacaktır, özellikle rejimle olan ilişkinin artık eskisi gibi olmamıştır, ayrıca Rusya aradığı

² Münbiç ve Kırsal Bölgelerin Askeri Mecalsin Açıklaması, 2/3/2017:
<http://manbijmc.org/archives/205>

kapsamlı bir siyasi çözümün istikrarını sağlamak için Türkiye ile bir anlaşmaya varmaya hazırdır.

Yeni durum Kobani ve Cezire bölgelerine bir kuşatma uygulanmasına yol açacaktır, onlara gerekli malzemeleri sağlamak için sadece Semalka kapısını bulacaktır, rejim bölgelerinden nakliye ve taşıma ücretleri şimdi olduğu gibi çok pahalı kalırsa, ancak bu veriler, Rakka savaşından sonra değişebilir ve dolayısıyla Rakka yolunu Selemiye yollarına ve oradan sahile ve Şam'a kadar açılabilir, bununla birlikte bu yol rejim tarafından açılması özerk yönetimin siyasi tavizler karşılığında yapılacaktır ve (askeri olmayan) ABD YPG'ye baskı etmek için onu üstü kapalı bir şekilde razı bırakacaktır, çünkü Washington YPG PKK'dan bağlantılarını kesmek için ona baskı etmesini sürdürmek ve Kürt bölgelerinin yönetiminde etkili ortakların kabul etmesini istemiştir.

2- ABD Varlığının Sonu

Bu senaryoda DAEŞ örgütü yok olmasıyla ABD'nin askeri varlığı son bulur, böylece bu belgeler Türk saldırılarından üstü kapalı olarak korunan ABD üsleri bulunmaz.

Afrin kırsal bölgeleri ve El Şahba ve Tel Abyad bölgelerinin Türkiye'nin ve onu destekleyen gruplar tarafından hedef alan ilk bölgeler olacağı düşünülmektedir, çünkü YPG tarafından kontrol edilen bölgeleri birbirinden ayıran stratejik bir konuma sahip olmuştur ve bu senaryo Türkiye hızla Afrin ve El Şahba bölgelerin çoğuna ve ayrıca Tel Abyad bölgesinde kontrol etmesi beklenmektedir.

Türkiye bunu başarırrsa Kobani ve Cizre bölgeleri Türk saldırılarından ayrı olacaktır ve şiddeti ve gücü önceki bölgelerdeki gibi aynı olmayacaktır.

Ancak bu senaryonun en önemli nedenlerden dolayı şansı azdır ve en önemli nedenler:

- ABD'nin askeri üslerin teçhizatları ve ona tahsis edilen arazi alanda açısından geçici olmayan özelliklere sahip olmuştur, dolayısıyla özerk yönetim tarafından araziler sahiplerinden satın alındı, Kobani'ye³ yakın Harap Aşk üssü gibi.
- Türkiye'nin bu bölgelere girmesi Washington ile uyumu olmasını gerektirir ve bu uyumluluk Amerikan varlığı önemli olmasına rağmen doğrudan bağlı

³ Kobani bölgesindeki yerel sakinlere göre Harap Aşk bölgesinde bulunan ABD üssü alanı büyüktür ve onlara teçhizat yapıldı ve çok para harcandı ve son zamanlarda tamamlanmış oldu.

değildir ve Ankara bölgede ABD'nin en az rağbetlerinden korumaya çalışacaktır.

Genel olarak tüm senaryolarda Türkiye'nin Kobani ve Cezire'nin kantonlarını bölme çabaları ABD tarafından hoş karşılanmadığı görülüyor, çünkü iki bölgenin hayatta kalması Suriye'de nüfuz alanlarında ABD çıkarlarıyla bağlıdır. Ancak PYD politikalarını değıştirme yönünde çeşitli yönlerden baskı uygulanması ve parti komşu ülkelere ve yerel güçlere bazı zorlu politikalarını değıştirmek için ABD tarafından kabul olunur.

Kuzey Suriye Federali

Mart 2016 tarihinde yapılan birinci Rumeylan kongresinde edilen federalizm projesinin ilan 15 ay geçti ve kasım 2016 tarihinde yapılan ikinci kongrede Rojava ismi kaldırılıp Suriye kuzeyi olarak kalmasına rağmen federalizm projesi hale kağıt üzerinde kaldı ve yerde herhangi bir yetkisi olmayan bazı meclisler istisna edildi, sözde bu meclisler YPG'nin kontrolünde olan bölgelerde federalizm projesinin alt yapısını hazırlayıp ve daha sonra kuzey Suriye demokratik birlik rejimin kurucu meclisin başkanları (Mansur El Sellum ve Hediye Yusuf) ve Suriye demokratik birlik rejimin yürütme meclisi başkanları (Fevze Yusuf ile. Sanahrip Barsum) tarafından uygulanacaktı ve kuracaklardı ve bundan İdari bölünmeler, dış ilişkiler ve toplumsal faaliyetler konusunda uzman olan çeşitli komiteler ortaya çıkacaktır, dolayısıyla bu komitelerin hazırlıkları teorik⁴ olarak bitirmiş olmalarına rağmen pratikte federalizm projesi gerçekte bir adım bile ilerleyiş sağlayamadı, dolayısıyla kâğıt üzerinde kaldı ve bugüne kadar ortaya çıkan komiteler toplantılarına esiri oldu.

Olası Senaryolar

Görünüşe göre federalizmin kurulması tüm Kürt bölgelerini içererek (Cizre, Kobani ve Afrin) Türkiye askeri olarak El Şahba ve Afrin kırsalına müdahale ederse gerçekleşmesi zor olan bir projedir, çünkü İki ana bölgeyi ayırıp Afrin'i izole edecektir. Bu durum belki de federal proje üzerinde çalışanlar yerde fili olarak uygulanmasının ertelenmesine neden olmuştur.

⁴ Kuzey Suriye federalizm meclisleri seçimleri için özel yasaların çıkarttı, Kuzey Suriye Rojava Demokratik Birlik Rejimin Kurucu Meclisi'nin resmî web sitesi, 2017/01/16: <https://goo.gl/PLUqgz>

Ayrıca Yürütme Meclisin, Federalizmin eş bakanlığı seçim yasası taslağını ve idari bölümlerin tartışılar, Kuzey Suriye Rojava Demokratik Birlik Rejim Kurucu Meclisinin Resmi Web Sitesine bakınız 28/3/2017: <https://goo.gl/jvDN4L>

Ancak federalizm projesi diğer biçimlerde de görülebilir ve bu nedenle en önemli senaryoları:

1) Coğrafi Federalizm

Bu senaryoda federalizm milliyetçi kavramına değil coğrafi bölge şeklinde ortaya çıkarak Suriye'nin diğer bölgelerindeki yapılan gerilimi azaltma anlaşmalarının çıkarttığı ortama uygun olarak çizilmiştir.

Coğrafi bölge Haseke, Deyrizor ve Rakka illerini içerebilir, ancak bu proje birçok engellerle karşı karşıya gelecek, en önemlisi Arapların ve Kürtler ile bölgedeki diğer azınlıklar arasındaki ilişki ve Haseke ve Deyrizor'un kalbindeki rejimin askeri ve siyasi varlığı.

Ayrıca coğrafi bölge sadece Rakka ve Haseke illerinin son bir görüşte de içerebilir, farklı siyasi ve coğrafi veriler göz önüne alındığında Deyrizor ayrı bir bölgede kalır. Belki de PYD bu senaryoyu tercih eder çünkü halkı temsil etmesinde daha büyük bir üstünlüğe sahip olacaktır ve askeri ve siyasi nüfuzunu dayatması için daha yetenekli olacaktır.

Ancak muhtemelen gelecekte Rakka kuzey Suriye federalizmin bölgeleri içinde olmayacağı tahmin ediliyor, belki de bu yüzden Rakka PYD ve müttefikleri tarafından ilan edilen federalizm projesine girmesini önledi, ayrıca Rakka federalizm kapsamındaki bölgelere dahil etmek ABD onayını gerektirir ve bu durum şu anda bir söz konusu değildir.

2) Cizre ve Kobani Federali

Kürt federalizmi PYD'nin kontrol ettiği bölgelerde Cizre ve Kobani'de uygulanmaktadır, Kürtler daha sonra Dirk/Malikiye'den doğuya doğru, Tel Abyad de dahil olmak üzere batısındaki Kobani/ Ayn Al Arab'a kadar uzanan bölgenin federalizm bölgelerinde olmasını ısrar edeceklerdir.

Belki de bu algı kuzey Suriye demokratik federal rejimin toplumsal sözleşmesiyle tanıtilen coğrafi federalizm kavramını temsil ediyor, kuzey Suriye demokratik federalizmi coğrafi bir kavramına dayanıyor, ademi merkezietçi, politik ve idari kavramına değil ve birleşmiş⁵ Suriye demokratik federalizminin bir parçası" olduğunu söylemişti, bu coğrafi federasyon Türkiye'nin PYD'den ve müttefiklerinden çıkarmayı planladığı El Şahba bölgesini içeriyor, yani Kürt bölgelerini birbirine bağlanması

⁵ Kuzey Suriye Demokratik Federalizmin Toplumsal Sözleşmesi, Kuzey Suriye Rojava Demokratik Birlik Rejim Kurucu Meclisinin Resmi Web Sitesi 28/3/2017: <https://goo.gl/GWzAfh>

gerçekleşti ve sayı olarak Kürtlerin çoğunlu sahip olmadığı bir coğrafi bölünme değildir demektir.

Bu senaryonun büyük olasılıkla kapsamlı bir Suriye uzlaşması sağlanması ise gerçekleşemez ve bu en azından iki yıl veya daha fazla sürebilecek uzun zaman alması görünüyor.

Sincar

Bu coğrafi bölge Irak'ın Kürdistan bölgesinde bulunmaktadır, YPG ve PKK bu bölgeye büyük bir önem göstermişlerdir ve bu bölge Irak'ta ve Suriye'de nüfuz bölgelerinin arasında bir ulaşım noktasıdır, parti İran ve Rusya'nın desteğini almak için yaptığı baskılar Rakka savaşından sonra ABD desteğinin sona ermesiyle gelecekte daha da önemli hale gelebilir, dolayısıyla Sincar Tahran'ı Irak'ta Haşdi Şabi'nin kontrol ettiği bölgelerin kara yoluyla Şam'a, Akdeniz'e ve Lübnan'a kadar ulaşmasını temsil eder, aslında bu Haşdi Şabi YPG tarafından kontrol edilen Suriye sınırına ulaştığında gerçekleşti.

Bu nedenle Sincar Türkiye için en önemli savaş olarak Suriye'nin Kürt bölgelerindeki olayları etkileyecektir, PKK Sincar'a muhafaza etmesinde başarılı olursa İran'dan ve dolayısıyla Suriye rejiminden avantaj sağlayabilecektir, Bu avantajların en önemlileri partinin Kamışlı ve Haseke'deki diğer bölgelere girmesidir, ayrıca özellikle petrol üretimi, artırılması ve satışı ile ilgili ekonomik avantajlara sahip olacaktır.

Fakat bu senaryonun olasılığı, Türkiye'nin ve Irak'ın Kürdistan bölgesinin Sincar PKK'nın elinde olarak kalmasını kabul etmemesi nedeniyle çok zayıftır, ayrıca ABD İran'ın Lübnan'daki Hizbullah mevkilerine bağlayan kara yollarına sahip olmamasını arzuluyor.

Diğer senaryo Türkiye, ABD ve Irak'ın Kürdistan bölgesinin desteğiyle PKK'yi Sincar'dan çıkarmak için askeri operasyon başlatmasıyla mümkündür. Bu operasyon Musul ve Rakka savaşlarından sonra ertelenmesi muhtemeldir.

Türkiye bu konuda başarılı olursa PKK'nın Suriye ve Irak'taki nüfuz bölgelerini birbirinden ayrılacaktır ve özerk yönetim zayıf düşecektir, Suriye'deki taraflara ve Suriye'deki Kürt bölgelerinin yönetimine katılabilecek (Suriye Ulusal Kürt meclisi) gibi diğer Kürt taraflara taviz vermeye zorlanacaktır.

Ayrıca ABD'nin Sincar'da Türk askeri operasyonları için verdiği destek ABD'nin Suriye'deki Kürtlerle ortak projelerine göz yuması karşılığında olacaktır.

Özerk Yönetim Dışındaki Siyasi Hareketlerin Kaderi

Kısa sürede Rakka savaşından sonra Suriye'deki Kürt bölgelerinde özerk yönetim dışındaki Kürt siyasi güçlerin aktif rol alacağı beklenmemektedir, ancak demokratik toplum hareketi ve güvenlik kurumlarının tarafından daha fazla baskıya maruz kalması beklenmektedir, özellikle meclis Irak Kürdistan bölgesine ve Mesut Barzani'nin temsil ettiği liderliğe çok yakın olmuştur, dolayısıyla Sincar'da PKK'ya karşı beklenen herhangi bir Türk operasyonu için lojistik destek sağlamaması beklenmektedir, bu durum Suriye'deki Kürt müttefiklerine baskı yaratacaktır.

Öte yandan ulusal Kürt meclisi hala karar alma uygulamasıyla ilgili ve ayrıca partileri siyasi çalışmalarıyla⁶ ilgili belirli bir yaklaşıma taahhüt etkilerinden dolayı iç sorunlar yaşıyor ve yoğun baskı altında uzun süre dayanacak kadar tutarlı değildir, özellikle baskının askeri formlara ve suikastlara dönüşmesi ve ayrıca Suriye'deki Kürt bölgelerinde demokratik toplum hareketinin destekçileri ve güvenlik kurumların tepkilerinden korunmak için bir askeri gücün bulunmaması.

Ancak ulusal Kürt meclisi Suriye'deki Kürt bölgelerinin yönetimine katılımı Irak'ın Kürdistan bölgesi için ve aynı zamanda Türkiye için bir hedeftir, çünkü PYD'nin Suriye'deki Kürt bölgelerin yönetimine ele geçirmesini ve bu bölgelerde savaşçıları sağlanan bir insan rezervuarı olarak kullanmasını istememiştir.

ABD Rakka savaşından sonra aynı hedefi arayabilir ve bu bölgelerde PKK'nın nüfuzunu önlemek için (Türkiye, Irak'ın Kürdistan bölgesi) olmak üzere müttefiklerini razı edebilir.

⁶ Ulusal Kürt meclisi kendi içinde meclis liderliği ile ve (Suriye) Kürdistan demokratik partisinin yönetimi ile ilgili iç sorunlar yaşamaktadır, bu durum birçok partiler fikirlerini ve görüşlerini sunmak için yetkisiz bırakmasına neden olabilir, özellikle Suriye'nin Kürt bölgelerinde halk desteği olan Suriye Yekti Kürt Partisi.

Kürt Bölgelerindeki Suriye Rejimi

Rejimin Suriye'nin Kürt bölgelerinde geleceği, gelecekte büyük bir sorun olduğu sayılır, dolayısıyla Suriye'nin Kürt bölgelerinde gücünü yavaş yavaş kaybetmeye başlayan rejim kaybettiklerini veya önceki yıllarda YPG'ye teslim ettiğini tekrar kazanmak için çok zayıf kalmıştır, Aynı zamanda elinde kalanlar Haseke ve Kamışlı semtlerine ve hatta Kamışlı havaalanı olmak üzere ölümüne kadar savunmaya devam edeceği düşünülüyor ve özerk yönetim rejim tarafından kontrol edilen semtlere kontrol denemesi beklenmiyor çünkü bu sınırlı varlığın karışığında elde ettiği kazanımların boyutu onu çıkardıktan sonra neden olan kayıplarından daha fazladır Gelecekte Kürt bölgelerinde Suriye rejiminin varlığı birkaç senaryo ile yönetilmektedir ve en önemli:

1) Tamamen Terk Etmek

Bu senaryoda, rejim bu YPG lehine barış içinde veya şiddetli çatışmalar yoluyla terk edebilir.

YPG Haseke'nin kalan kısmını tam kontrol altına almak karşılığında, özerk yönetim bölgeleriyle Sincar bölgesi ve rejim bölgelerine bağlayarak denize geçiş yapmak için İran ile uyumluluğuyla temsil edilen önemli bir belirleyicisinde bu senaryo bağlantılıdır.

Bu senaryonun başarı şansının çok sınırlı olduğu düşünülmektedir, çünkü İran'ın bu büyüklükle Türkiye ile çatışma içine girmesi beklenmiyor, tam tersine Türkiye ve İran ortak bir şekilde Kürt bölgelerini hedef alması yönündeki bir ihtimal olması daha fazla görünüyor.

ABD muhtemelen bu senaryoyu da kabul etmeyecek, ayrıca İran'a ve Suriye'de ve bölgedeki projesindeki hayati kazançları olacak.

İran Rusya ve ABD ile fikir birliği sağlayarak bu yolu çöl üzerinden sağlamaya çalışıyor ve bu onunu için gerçeklerilse Sincar yoluna ihtiyaç duymaz.

2) Açık Mütareke

Kürt bölgelerindeki rejimin kaderi genel olarak Suriye uzlaşmasıyla bağlantılı olacak ve rejim bu bölgelerde kalacak, uzun süreli YPG ile açık mütarekesi durumunda tüm Suriye taraflarıyla tam bir siyasi anlaşma üzerinde anlaşmaya varmasına kadar ve bu durum birkaç yıl alması beklenerek sonra Kürt bölgelerin yönetimi ve Şam hükümetinin iki taraf

arasındaki ilişki biçiminde müzakere edilir o sırada Irak örneğine benzer bir şekle ulaşır.

Bu senaryo diğerlerinden daha olası görünüyor ve şuna kadar taraflar arasında gerçek bir kriz belirtisi yok ve rejimin hizmet kurumları Haseke ilindeki Kürt şehirlerinin çoğunda faaliyet göstermeye devam ediyor ayrıca rejim özerk yönetim bölgelerinde bulunan kurumlarında çalışan binlerce personele maaş ödemeye devam ediyor.

Sonuç

Suriye'nin Kürt bölgelerindeki olası senaryoların çoğunu baktığımızda mevcut coğrafi harita olduğu gibi kalmayacaktır, özellikle Afrin'in kırsalında ve El Şahba bölgelerinde- sıkça – YPG'nin bulunduğu bölgelerin çıkarılması ve Afrin'in Şahba bölgelerinden izole edilmesi ve rejimin kontrol bölgelerinden çıkması bekleniyor.

Cizre ve Kobani bölgelerinde ise coğrafi harita fazla değişmeyecektir, bununla birlikte siyasi haritayı değiştirme ihtimali yüksektir, özellikle diğer Kürt tarafların bölgenin yönetimine katılımı bakımından Arapları kendi bölgelerinde (Tel Abyad ve güney Haseke bölgelerin) yönetiminde daha büyük yetkiler alacaklardır, bütün bunlar ABD ve Türk baskısı altında olacaktır.

Rakka ve kırsal kesim açısından bu senaryo muhtemelen YPG tarafından baskıya ve kontrol altına alınmaksızın büyük güçlerle büyük yetkisi olan özel yönetimi olacaktır ve bu senaryo ABD tarafından desteklenecektir çünkü YPG'nin eylemlerine tepki olarak DAESH örgütünün geri dönmesini veya bölgenin milliyetçi olarak yabancılar tarafından yönetilmesini istememiştir.

Federal proje ise bugün kadar hala (bir kâğıt parçasıdır), eğer gerçekleşirse kapsamlı bir Suriye uzlaşmasının bir parçası içinde olacaktır, ancak Kürt bölgelerinin çoğunu içeren (Cizre- Kobani ve Afrin) de bir Kürt federalizmi olması beklenmemektedir çünkü bölgeler birbirleriyle bağlı değildir, ayrıca böyle bir proje Türkiye tarafından reddedilmişti ve belli ki ABD ve Rus desteği olmamıştır.

Ulusal Kürt meclisi ve ona yakın olanlar, gerçek güçlerini test eden zor bir testle karşı karşıyadır, özellikle Türkiye (Sincar'da) savaş başlatırsa ve Irak Kürdistan bölgesinde destek verirse Suriye'deki Kürt bölgelerinde meclis taraftarları güvenlik baskısına maruz kalacaktır Mart 2017 de (Hane Sur) olayları gibi meclise yakın olan (Rojava peşmergesi) PKK'ya yakın olan

(Sincar Koruma Birimleri) ile çatışmasında meclis destekçileri tutuklama operasyonlarına tabi tutuldu ve Suriye'nin Kürt bölgelerinde ona bağlı olan parti ofisleri kapatıldı.

Ancak meclis siyasi çözüme gelmek için orta ve uzun vadeli fırsatları vardır, yapısal ve örgütsel krizlerinin üstesinden gelemez ise İyi bir kitle tabanı vardır ve bölgede güçlü müttefikler vardır özellikle Irak Kürdistan bölgesi ve Türkiye.

Suriye rejimi, Haseke ve Kamışlı da kontrol ettiği bölgelere muhafaza etmesini sürdürecektir, rejim kendi karargahını YPG'ye teslim etme veya güçle alması beklenemez.

جسور للدراسات
JUSOOR for STUDIES

Kavallık Mah. Fevzi Çakmak CD.
Sevil Apt. N11 D8, 27060
Gaziantep - Turkey
+90 537 558 5821

info@jusoor.co

www.jusoor.co

@jusoorstudies